

РОЛЬ СТРАХОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ НА СТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Мазурова І. В.

Науковий керівник – к. е. н., доцент Рубцова Н. М.
Таврійський державний агротехнологічний університет

У наш час страхування є важливою ланкою в сучасній економіці, оскільки з його допомогою реалізується захист майнових інтересів як юридичних, так і фізичних осіб, і держави в цілому. Основою функціонування страхового ринку є стабільні страхові компанії, страхувальники та страхові посередники.

Страховий посередник – це юридична або фізична особа, яка здійснює посередницьку діяльність щодо укладення та виконання договорів страхування і перестрахування. Тобто, страхові посередники, у свою чергу, допомагають страхувальникам перекласти витрати у зв'язку з різноманітними ризиками на професіоналів – страховиків. Основне завдання посередників – сприяти укладанню договору страхування між страховиком та страхувальником.

До страхових посередників відносяться страхові й перестрахові брокери та страхові агенти. Для роботи з фізичними особами найчастіше залучаються агенти, а з корпоративними клієнтами – брокери. Найбільшою професійною асоціацією нашої держави є Асоціація професійних страхових посередників України (АПСПУ), метою якої є створення оптимальних умов для розвитку брокерської та агентської діяльності у страхуванні.

Страхові брокери – громадяни або юридичні особи, які зареєстровані у встановленому порядку як суб'єкти підприємницької діяльності та здійснюють посередницьку діяльність на страховому ринку від свого імені на підставі доручень страхувальника або страховика.

Діяльність страхових та перестрахових брокерів може включати в себе функції консультування; експертно-інформаційні послуги; роботу, яка пов'язана з укладанням та виконанням договорів страхування; інші посередницькі послуги [1].

Виділяють основні характеристики страхових брокерів:

- страхові брокери здійснюють посередницьку діяльність від свого імені на підставі доручень страховика;
- для страхових брокерів є обов'язковою державна реєстрація;
- діяльність страхових брокерів підлягає ліцензуванню;
- страхові брокери мають справу зі складними ризиками;
- винагороду (комісійну) страхові брокери отримують від страховика або страхувальника;
- страхові брокери працюють з багатьма страховиками [2].

Під час провадження страхової посередницької діяльності страховий брокер зобов'язаний:

- забезпечити укладення договору страхування на найбільш вигідних для страхувальника умовах відповідно до брокерської угоди із страховиком, який має стійке фінансове становище;

- володіти інформацією, необхідною для укладення договору страхування на умовах страхувальника, в тому числі про наявність у страховика ліцензії на здійснення відповідного виду страхування, розміри страхових тарифів та умови страхування, які пропонуються страховиком, рівень його платоспроможності, а також надавати цю інформацію страхувальнику на його прохання [3].

Страхові агенти – це юридичні або фізичні особи, які є представниками страховика і діють в його інтересах за винагороду на підставі договору-доручення із представником – страховиком.

Діяльність страхових агентів може включати в себе функції консультування страхувальників щодо пропонованих страхових продуктів; огляд і прийняття на страхування майна; прийом заяви про укладення, продовження та зміни договору страхування; оформлення договорів страхування [4].

У разі коли договір страхування укладається при посередництві страхового агента, суб'єкти цивільно-правових відносин повинні дотримуватися таких вимог:

- страховий агент, що отримує страхові платежі від страхувальників, зобов'язаний перерахувати ці кошти на рахунок страховика протягом двох робочих днів після отримання відповідних страхових платежів, а також оформити договір страхування не пізніше одного робочого дня з моменту отримання страхового платежу;

- страховий агент зобов'язаний щодавно подавати страховику відомості про укладені договори страхування та розміри отриманих платежів;

- у разі несвоєчасного перерахування страховим агентом страхових платежів або порушення ним терміну оформлення договорів страхування без поважних причин страховик зобов'язаний призупинити дію агентської угоди не менше ніж на три місяці [3].

Розглядаючи сучасний стан страхового посередництва в Україні, відмітимо певні негативні тенденції його розвитку, пов'язані зі економічною нестабільністю в Україні, зокрема скорочення обсягів надходжень страхових платежів до страхових брокерів, зменшення кількості договорів страхування, що укладаються за участю агентів і брокерів, зменшення кількості страхових брокерів в Україні тощо. Експерти страхового ринку серед багатьох причин нерозвиненості інституту страхового посередництва в Україні гостро визначають проблеми законодавчого регулювання в даній сфері [5].

Отже, підсумовуючи вище зазначене, вкажемо, що страхові посередники є важливою ланкою у процесі реалізації страхових продуктів. Вони допомагають страховим компаніям розширити клієнтську базу та сприяють збільшенню результатів продажів. Натомість, з точки зору клієнта, присутність посередників на страховому ринку дозволяє зекономити час на пошуки страхової компанії, а посередник стає для клієнта консультантом у виборі необхідних умов страхування [6].

Перелік використаних джерел

1. Вовчак О.Д. Страхування. Підручник [Електронний ресурс] / О.Д. Вовчак. – Режим доступу : https://pidruchniki.com/18060203/strahova_sprava/strahovi_poseredniki_rol_strahovomu_rinku
2. Приказюк Н.В. Діяльність страхових брокерів в Україні та її регулювання [Електронний ресурс] / Н.В. Приказюк // Ефективна економіка. – 2013. – № 2. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1780>
3. Про порядок провадження діяльності страховими посередниками: Постанова КМУ від 18 грудня 1996 р. № 1523 [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1523-96-%D0%BF>
4. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%92%D0%A0>
5. Нестерова Д., Кудрявська Н. Розвиток страхового посередництва в розвинутих європейських країнах [Електронний ресурс] / Д. Нестерова, Н. Кудрявська // Вісник КНУ ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2016. – № 3(180). – Режим доступу : http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2016/06/180_7_42-47.pdf
6. Мартишко Н. Страхове посередництво: поняття і різновиди [Електронний ресурс] / Н. Мартишко // Економічний аналіз. – 2012 рік. – Випуск 11, Ч. 1. – Режим доступу : www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?..

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО МЕХАНІЗМУ УКРАЇНИ

Макоткіна О. В.

Науковий керівник – к. е. н., доцент Вареник В. М.
ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»

В Україні, як і будь-якій країні світу, податки та збори відіграють важливу роль у фінансовій системі держави. Тому злагодженому функціонуванню всіх складових елементів податкового механізму сприяє побудова стабільної та цілісної податкової системи, яка нині є надзвичайно важливою для нашої країни.

Необхідність перегляду фіскальної політики України та удосконалення податкового механізму є першочерговим завданням органів законодавчої та виконавчої влади. Головна потреба у подібних змінах обумовлена розмаїттям об'єктивних та суб'єктивних причин. До об'єктивних причин вчені відносять:

- дефіцит бюджетних ресурсів держави,
- обмежені можливості розподілу ВВП,
- надмірне використання пільг та їх вибірковий характер застосування,
- відтік капіталу за кордон.

До суб'єктивних причин належать:

- нерозвиненість наукового підґрунтя оподаткування в сучасних умовах;
- глибокі протиріччя між інтересами держави, бізнесу і населення;
- відсутність чіткої податкової стратегії;
- неефективна система податкового адміністрування.

На сучасному етапі діяльності держави, податкові надходження до державного та місцевих бюджетів є одним із важливих умов виконання